

Føroysku limirnir í Norðurlandaráðnum:

Norðurlendskir pengar til føroyskar orðabøkur

- Í komandi mánaði skal Norðurlandaráðið taka stöðu til uppskotið hjá føroysku umboðunum í ráðnum, Dan R. Petersen og Jógvan við Keldu, um at pengar verða settir av á figgjarlógini hjá Norðurlenska Ráðharraráðnum til at styrkja um tey smáu málini í Norðurlondum

TURIÐ KJØLBRO

Gongst sum føroysku limirnir í Norðurlandaráðnum ætla og vóna, fáa smátjóðirnar í Norðurlondum 1 til 1,5 mill. kr. í figgjarárinum næsta ár frá Norðurlenska Ráðharraráðnum til orðabókagerð. Talan er um londini Føroyar, Ísland, Grønland og Sámaland.

Føroysku limirnir í ráðnum Dan R. Petersen og Javnaðarflokkinum og Jógvan við Keldu úr Fólka-

flokkinum hava skotið upp, at tiltøk verða sett í verk, sum styrkja stöðuna hjá málunum í smátjóðunum. Í fyrsta lagi, at Norðurlandaráðið setir tað sum mál at stuðla varðveitingini og arbeiðinum at styrkja smæstu málini í Norðurlondunum, og í øðrum lagi, at pengar á hvørjum ári verða settir av á figgjarlógini hjá Ráðharraráðnum, undir upphæddini til málslikt samstarv, til at stuðla útgávu av skúla- og orðabókagerð og -útgávu,

umframt til at gera sjónvarpssendingar á móðurmálinum.

Orðabøkur fyrst

Í hesum umfarinum hevur Norðurnevndin í Norðurlandaráðnum valt at viðmæla stuðli til orðabókagerð. Ein samd nevnd tekur undir við uppskotinum og hvørja lagnu, tað fær, verður gjørt av á fundinum í næsta mánaði í Oslo. Í uppleggi- num til fundin viðurkennir Norðurnevndin slóðbrót-

andi arbeiðið at skapa eitt grundarlag undir ein norðurlendskan málpolitikk.

- Alt kann henda, men møguleikin fyri, at uppskotið verður samtykt er stórt. Vit hava fingið góðan stuðul frá okkara starvsfeløgum, Dan frá teim sosial demokratiskum og eg frá konservativa bólkunum, sigur Jógvan við Keldu.

- Eg ivist ikki í, at uppskotið verður samtykt, sigur Dan R. Petersen.

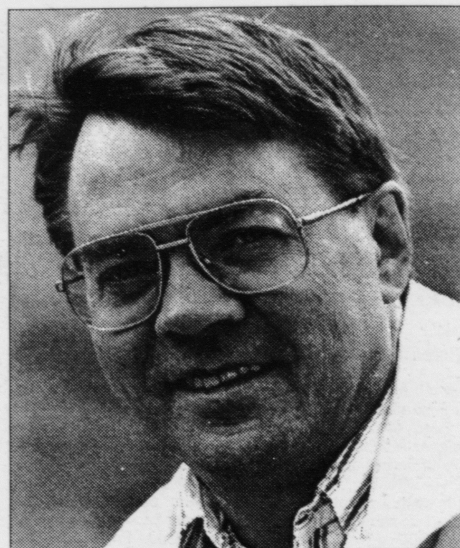
Málnevndin

Verður uppskotið samtykt verður upphæddin, Ráðharraráðið setir av, latið Norðurlendsku Málnevndini at umsita. Henda nevndin er sett saman av málnevndunum í Norðurlondunum og føroyska umboðið er Jógvan í Lon Jacobsen, formaður í teirri føroysku málnevndini.

- Okkara uppgáva sum limir í Norðurlandaráðnum er at fáa til vega karmarnar. Vit fara ikki at gera av, hvussu pengarnir verða brúktir, sigur Jógvan við Keldu.

- Tey, ið arbeiða við orðabókagerð og -útgávu kunnu sjøka Norðurlendsku

Jógvan við Keldu, tingmaður Fólkaploksins í Norðoyggjum og limur samgongunnar í Norðurlandaráðnum

Teir hava sitið í Norðurlandaráðnum í minni enn eitt hálvt ár, Jógvan við Keldu úr Fólkaplokkunum og Dan R. Petersen úr Javnaðarflokkunum. Um triggið vikur fæst at vita, um uppskot teirra um stuðul til orðabøkur verður samtykt

Málnevndina um pengar. Hvørjar útgávur vit eiga at leggja okkum eftir, fara vit ikki at blanda okkum uppi, men hugsast kann, at orðabøkur, vit hava størstan tørvin á, verða raðfestar høgt. Hinvegin er eitt nú orðabók úr russiskum í føroyskt og øvugt ávegis, sigur Dan R. Petersen.

Ikki nýtt

Spurningurin um, hvussu smáu málini í Norðurlondunum kunnu varðveitast hevur verið reistur fleiri ferðir í Norðurlandaráðnum, á fundum og á serligum ráðstevnum. Tá ið Marita Petersen og Jørgen Niclasen sótu í ráðnum farna valseið varð eisini arbeitt við tankanum um at taka ítekiligt stig til frama fyri smáu málini. Á ráðstevnu í fjør vóru fleiri uppskot frammi um, hvat tænar málinum og mentanini í smátjóðunum best. Fred Karlsson, professari á lærda háskúlanum í Helsingfors, segði, at ein máti er at bota og styrkja um móðurmálsundirvísing-

ina. Björn Bjarnason, íslenski mentamálaráðharrin segði, at kunningarøkni eiga at verða gagnnýtt til frama fyri móðurmálið umframt at miðað eiga at verða ímóti at gera sjónvarpssendingar á móðurmálinum.

Í viðmerkingunum til uppskotið hjá Dan R. Petersen og Jógvan við Keldu verður sagt, at tað er av týdningi at ítekiligt stig verða tikið, tí málið og mentanin í smátjóðunum verða hótt. Hvørva málini og mentanirnar í teim smáu londunum verða størri málini í Norðurlondunum eisini verri fyri og undir størri ávirkan og trýsti. Tí er varðveitingin av málunum hjá smátjóðunum ein felags norðurlendsk byrða og uppgáva, siga teir.

Mikudagin í næstu viku skipar Norrøna Felagið í Føroyum fyri fundi í Norðurlandahúsinum, har føroysku umboðini í Norðurlandaráðnum greiða frá kørnum og úrslitum í arbeiðinum.

Føroysku umboðini í Norðurlandaráðnum:

Ósømiligt ikki at rinda fyri okkum sjálv

Føroyingar hava stórt gagn av felagsskapinum í Norðurlandaráðnum, vit fáa nógv haðani, men rinda ikki eina krónu afturfyri. - Ósømiligt, siga Jógvan við Keldu og Dan R. Petersen, politisku umboðini í ráðnum

TURIÐ KJØLBRO

Føroyingar eiga tveir sessir í Norðurlandaráðnum. Eiga er kanska ov nógv sagt, tí sessirnir eru partur í donsku umboðanini í ráðnum. Vit gjalda ikki fyri luttøkuna hóast vit fáa og hava stórt gagn av luttøkuni og samstarvinum. Hetta ætlar Jógvan við Keldu,

limur í Norðurlandaráðnum at broyta.

- Í mínum hugaheimi er tað ósømiligt, at vit ikki rinda okkara part. Tá ið vit hugsa um, at vit taka tveir sessir frá donum, kann tað ikki vera rætt, at vit ikki gjalda fyri teir. Føroyska samfelagið er eitt njótarsamfelag, vit njóta uttan at gjalda. Norðurlandahúsið í

Føroyum fær 4-5 mill. kr. á hvørjum ári, føroysk tiltøk og annað verða stuðlað haðani. Møguliga fáa vit pengar til orðabókagerð um ikki so langa tíð. Hini londini rinda hálvt prosent av figgjarlógini til Norðurlandaráðið og tá ið vit hava eina figgjarlóg á 3 milliarðir áttu vit at goldið 1,5 mill. kr.

Dan R. Petersen, sum eisini er limur í Norðurlandaráðnum, er samdur við Jógvan við Keldu, men leggur kortini afturat, at myndin ikki er so einföld, tí føroyska umboðanin er partur av teirri donsku.

- Føroyska umboðanin er eins og álendska ikki sjálvstøðug. Hóast sessirnir eru fastir, so er teir til láns. Tað

er ósømiligt, at vit ikki rinda fyri okkum sjálv og vit høvdu heilt vist kent okkum betri um so var. Fáa vit fullveldi fáa vit samstundis sjálvstøðuga umboðan. Hinvegin havi eg skilt, at føroyingar áður hava skotið upp, at vit skulu gjalda okkara part, men at danir tá tóku tað illa upp, sigur Dan R. Petersen.

Dan R. Petersen kundi hugsað sær, at føroyingar lótu norðurlenska samstarvinum eitthvørt.

- Vit eru væl fyri á vinnuliga og mentanarlaga økinum. Føroyskar verkætlanir fáa virðisløgn í útlandum og hví ikki gera gagn av teimum í norðurlenskum høpi, sigur Dan R. Petersen.